

at tale alene, og hvorvel jeg ikke skal sige, at det har syntes, som vore Ord udrettebe Meget, og endstjøndt det er aabenbart, at her slog Ordspøget fejl, at den, som tier, han samtykker, saa føler jeg det alligevel min Skyldighed at takke for den Ordets Frihed og den Vrenthd, som blev os til Deel endog lidt over min Forventning. Men stjøndt hverken Ministeriet eller Thingets Dvertal har ellers villet indrømme mig det Allermindste, saa haaber jeg dog, at de til Slutning ville indrømme mig, hvad jeg kalder Meget, at har jeg end talt saa frit, som en ælbgammel Mand, der ikke har synderlig Mære for sig selv at haabe eller frygte i denne Verden, saa har jeg dog stræbt at tale saa mildt og roligt som en upartist Mand, der ikke seer paa Andet, end hvad han anseer for det sælles, almindelige Bedste, og som en Mand, der, i hvor høi Priis han end sætter paa Hjertet baade hos Enkeltmand og hos hele Folket, dog har det Skjøn, at Thingstedet er ikke Stedet til Hjertedghed, saa han har heller ikke for Skik at præke paa Thinge, saalidt som at holde Thinge i Kirken. Dette var, sagde jeg, min første Skyldighed; men det var dog ikke min hele Skyldighed idag, da jeg ventelig taler mit sidste Ord, ikke blot i denne Sag, men i denne Sag, i dette Thing, som synes ikke at ville spare sit eget Liv for det almindelige Bedste, og i denne Kreds af Mænd, der deels have raadet og deels i dette Dieblit raade, saavidt Mennesker kunne raade, for Danmarks Bøe og Vel, og som vide, at de staae Folket og Historien til Regnskab. Jeg maa derfor til Slutning ligesom fra Begyndelsen udbede mig lidt Taalmodighed med Aldersformanden, som begyndte at tale kongeligt og folkeligt i Christian den Syvendes Dage og gjør saa endnu i Christian den Niendes. Hans Ord, siger man, var i Ungdommen meget for skarpt og meget for kongeligt; hans Ord, siger man, i Alderdommen er meget for mildt og meget for folkeligt; men Ingen har dog nægtet, at hans Ord var altid danskt og fædrelandskt, og det i saa høi en Grad, at han sparede ikke at sige om det lille Danmark, hvad en berømt Britisk Statsmand (Canning) sagde om det store England: Jeg puffer den hele øvrige Verden alt

Godt, men naar enten den eller mit Fædreland skal forgaae, saa foretrak jeg dog uden al Betænkelse mit Fædreland. Denne Egenstabs ved mit Ord, som Verdensborgeren, hvem Alle uden de selv ere lige kjære, høilig har lastet, denne Egenstabs har imidlertid, som det var at vente, efterhaanden givet mit Ord en ikke ringe Indflydelse hos Folket, hvad man ogsaa kan see herinde; thi det er aabenbart hverken noget Parti, ikke heller mine kirkelige Tilhørere i Hovedstaden, men det er Folket, de troe Syder, som have valgt mig ind i dette Thing, for at jeg skal tale Folkets og gamle Danmarks Sag ligesaa roligt og med den samme Seighed, som er dem eiendommelig. Derfor er det min Skyldighed, endnu i dette Dieblit, da de synes spildte, alle de gode Ord, som jeg paa Folkets Vegne har villet give Ministeriet og Thingets Dvertal for at lade en Sag falde, som aabenbar er ufølgelig og farlig, eller dog idetmindste at underkaste den en ny og grundig Prøvelse, selv i dette Dieblit er det min Skyldighed at holde Dreene stive og at prøve dog endnu engang, om det ikke dog var muligt, at et godt Ord kunde finde ligesaa godt et Sted paa den danske Rigsdag, som jeg gientager det, et godt Ord altid har fundet i det danske Folkets hjerte — selv da, naar det langt fra politisk Røgsstabs ikke engang vidste af sig selv at sige, som der i Grunden er Tilfælde med os Alle, naar vi ligesom de tybste Professorer ikke engang vide eller hufte, at sund Forstand paa Livet er hverken Meer eller Mindre end en sand Tølelse, der bliver sig selv klar. I det jeg nu villigt indrømmer, at for Dieblittet holder det danske Folk paa den usvarende Grundlov af 1849 og paa den almindelige Valgret til Landstinget selv i sin Mæthed — men af en uvillkaarlig Tølelse, saa paastaar jeg dog, at denne Tølelse netop er en af de sande Tølelser, som, naar den klarer sig, bliver til sund politisk Forstand, og den har klaret sig, mener jeg, naar man indseer, at Ulemper og Farligheden ved alle de Afgjørelser, hvor man ikke kan veie Stemmerne, men maa tælle dem — at den Ulempe og den Farlighed efter Erfaringens Vidnesbyrd formindskes i den samme Grad, som det afgjørende Dvertal bliver større, at det er saaledes i alle Retninger ligesom i